

สุขภาวะของพัฒนากร: การศึกษาแนวปรากฏการณ์วิทยา



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมและการพัฒนา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สุขภาวะของพัฒนากร: การศึกษาแนวปรากฏการณ์วิทยา

WELL BEING OF COMMUNITY DEVELOPERS: A PHENOMENOLOGICAL STUDY

ขมาพร รุ่งจรรยาบรรณ 5336209 LCCU/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ชิตชยางค์ ยมาภัย, ค.ศ., ชีรพงษ์ บุญรักษา, ปร.ด.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพตามแนวปรากฏการณ์วิทยาเล่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมายของคำว่าสุขภาวะของพัฒนากร และนำเสนอแนวทางการสร้างเสริมสุขภาวะจากมุมมองของพัฒนากร ผู้เข้าร่วมการวิจัย คือ พัฒนากรที่สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 5 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามโดยตนเอง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการวิจัยพบว่า พัฒนากรให้ความหมายของสุขภาวะ ใน 2 มิติ คือ 1) สุขภาวะระดับบุคคล หมายถึง ความสมดุลของทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณและบุคลิกภาพ ทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ไม่เพียงแต่ไม่เจ็บป่วย หากยังครอบคลุมถึงการปรับตัวในดำเนินชีวิต เป็นความมีชีวิตอยู่ภายใต้ความสุข ตามสภาพและสภาวะการณ์ของครอบครัว และสังคม และ 2) สุขภาวะระดับชุมชน หมายถึง การบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ ของชุมชน ทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อม การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย มีความสุข มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

ผู้วิจัยเสนอแนวทางการสร้างเสริมสุขภาวะของพัฒนากร ว่ามีองค์ประกอบ คือ การสร้างเสริมสุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางสังคม สุขภาวะทางจิตวิญญาณ และสุขภาวะทางสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: สุขภาวะ/ พัฒนากร/ การศึกษาแนวปรากฏการณ์วิทยา

WELL BEING OF COMMUNITY DEVELOPERS: A PHENOMENOLOGICAL STUDY

SAMAPORN RAGCHANYABAN 5336209 LCCU/M

M.A. (CULTURE AND DEVELOPMENT)

**THESIS ADVISORY COMMITTEE: JITJAUANG YAMABHAI, Ph.D.,
THEERAPHONG BOONRAKSA, Ph.D.**

ABSTRACT

This qualitative research study using a phenomenological approach aims to investigate the definition of “Wellbeing” as identified by community developers and to establish guidelines for promoting “Wellbeing” from the personal perspective of 5 participants who are community developers working in the Chachoengsao provincial office of the Community Development Department under the Ministry of Interior. In-depth fieldwork interviews were the Research instrument for data collecting in this study.

The finding showed that the community developers defined “Wellbeing” in two dimensions: 1) at the individual level which referred to a balance of the physical, psychological, social, spiritual, and personality aspects. These elements are related to each other not only on physical health, but also on the adaptation to living with happiness under the conditions and circumstances of family and society. The other dimension, 2) at the community level, community management included several aspects environment, life safety, happiness, and community is compassion.

The researcher proposed a guideline for improving community developers’ “Wellbeing” which consists of physical wellbeing, psychological wellbeing, social wellbeing, spiritual wellbeing and environmental wellbeing.

**KEY WORDS: WELLBEING / COMMUNITY DEVELOPERS /
PHENOMENOLOGICAL STUDY**

113 pages